

Fulletó informatiu

2013

FUNDACIÓ
FERRERUELA
SANFELIU

Gràcies

A la FFS seguim treballant dia a dia per al foment del dret a la salut a través de tres línies estratègiques: cooperació local i internacional, educació per al desenvolupament i cultura.

Al llarg dels darrers 8 anys de compromís en la defensa del dret a la salut hem après que la sostenibilitat dels projectes es basa en la transferència de coneixements i en la integració de les activitats dins del marc institucional. Sabem que cada petit gest suma i que les persones som el primer agent de canvi, per això, cal treballar per enfortir el teixit social i aprofitar el potencial de l'acció ciutadana. L'experiència ens ha demostrat que les relacions i la coordinació amb altres entitats crea sinèrgies, optimitza recursos, millora l'eficiència i permet generar un major impacte social.

El canvi socioeconòmic del nostre entorn aflora les necessitats de les persones amb més risc de vulnerabilitat i ens dirigeix cap a noves estratègies que ens permetin afrontar els nous reptes.

Us convidem a la lectura d'aquest fulletó informatiu per a que conegueu amb més detall els projectes i les activitats realitzades.

Agrair-vos, de part de l'equip de la FFS i en nom de tots el beneficiaris/es, el vostre inestimable suport i confiança que fan possible aquesta tasca social.

Fundació Ferreruela Sanfeliu

“

A la FFS sabem per experiència que amb l'acte de compartir tots hi sortim guanyant. Que aquell qui dóna és el qui més rep, perquè no hi ha més satisfacció que aquella que neix del gest d'ajudar”

Dr. Rafael Ferreruela

La Fundació Ferreruela Sanfeliu (FFS) neix a Lleida l'any 2005 vinculada a l'Institut Lleida d'Oftalmologia, amb l'objectiu de millorar el benestar i la qualitat de vida dels grups més sensibles i vulnerables de la societat, des de la vessant mèdica, educativa i cultural. Amb la defensa del dret a la salut com a rerefons ideològic, la FFS dedica la seva experiència i recursos (humans, tècnics i econòmics) a la millora de la salut en el seu entorn més proper i a nivell internacional.

La força de la FFS s'assenta en:

1. Professionalitat, experiència i responsabilitat envers la salut i l'equitat social.
2. Enfortiment institucional, desenvolupant capacitats i optimitzant recursos per la col·laboració, confiança i innovació amb altres entitats (publiques, privades i sense ànim de lucre), tot enfortint el teixit ciutadà.
3. La col·laboració i la iniciativa dels socis i amics que fan que aquest projecte sigui una realitat.

Educació per al desenvolupament

CONTES PER A LA SALUT UN TALLER DE TEATRE PARTICIPATIU

Finançat per: Fundació Ferreruela Sanfeliu (FFS), Ajuntament de Lleida, Diputació de Lleida / **Col·laboradors:** Biblioteca Pública de Lleida, CEIP Escola Espiga, CEIP Escola Terres de Ponent i CEIP La Rosella de Rosselló, Grup de Teatre Arrancacebes, Associació Antisida de Lleida, Associació de Senegalesos de Lleida i Província

Perquè gaudir de salut és també disposar de condicions de benestar físic, psicològic i social, des de la FFS promovem la sensibilització en el dret de la salut. Contes per a la salut es dirigeix als infants, professorat i famílies, amb l'objectiu de fomentar el compromís ciutadà per una societat més justa.

Després de la gran acollida de l'anterior projecte, "L'arbre de la salut", la FFS ha continuat aquest 2013 amb "Contes per a la salut", un taller de teatre participatiu que fomenta la reflexió sobre el dret a la salut a les escoles. El taller, adreçat als infants de 3 a 12 anys i a tota la comunitat educativa (famílies i professorat), es realitza a través de sessions de treball que es desenvolupen transversalment al llarg del curs escolar. En cada sessió i mitjançant contes, s'introdueix als participants en diferents situacions que faciliten la reflexió sobre aspectes

vinculats al dret a la salut: aigua, alimentació, habitatge, estimació, treball, etc.

Aquest any "Contes per a la Salut" s'ha dut a terme en tres escoles amb diferents perfils: CEIP Escola Espiga (Lleida), CEIP Terres de Ponent (Lleida) i CEIP La Rosella (Rosselló). També s'ha realitzat en d'altres escenaris: Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI), Festival Cinemón i Biblioteca Pública de Lleida.

*Contes per a la salut.
Fomentem la reflexió sobre el dret
a la salut a les escoles*

Cooperació local a Lleida

MILLORA DE LA SALUT OCULAR A LLEIDA

ASSISTÈNCIA ALS GRUPS MÉS VULNERABLES I AMB RISC D'EXCLUSIÓ SOCIAL

Finançat per: Fundació Ferreruela Sanfeliu (FFS), Institut Lleida d'Oftalmologia (ILO), Ibercaja, General Òptica / **Col·laboradors:** Xarxa d'Entitats Socials d'Atenció a les Necessitats Bàsiques, Associació Down Lleida, Associació d'Amics del Sàhara de les Terres de Ponent

Treballem per una sanitat accessible per a tots. És per això que hem enfortit els serveis d'assistència oftalmològica a les persones en situació de vulnerabilitat o en risc d'exclusió social.

Enfortim una cartera de serveis oftalmològics a l'abast dels que més ho necessiten

PREVENCIÓ DE PATOLOGIES OCULARS INFANTILS

La detecció i el tractament de patologies oculars entre els menors de 8 anys (etapa en que es desenvolupa la visió) és clau per garantir la salut visual en la vida adulta, millorar el rendiment escolar i la integració social. Desafortunadament a Lleida hi ha infants en situació de vulnerabilitat i amb patologies visuals que no reben diagnòstic, tractament i/o seguiment adequat.

La FFS promou la salut ocular amb activitats d'educació sanitària i sensibilització. Aquestes sessions educatives estan adreçades a capacitar a famílies, mestres i grups de promoció social per a la detecció de patologies infantils.

ASSISTÈNCIA OFTALMOLÒGICA

A PERSONES EN RISC D'EXCLUSIÓ SOCIAL

S'ofereixen serveis d'atenció oftalmològica a persones que tenen dificultats per accedir a la salut pública o que, a causa de la seva situació econòmica, no es poden finançar ulleres correctores. L'accés a aquests serveis i prestacions es realitza a través d'un protocol de derivació establert entre els membres de la Xarxa d'Entitats Socials d'Atenció a les Necessitats Bàsiques i la Clínica ILO.

RECONeixEMENTS OFTALMOLÒGICS ALS INFANTS

SAHRAUÍS ACOLLITS PER FAMÍLIES LLEIDATANES

Famílies lleidatanes acullen durant l'estiu a nens i nenes sahrauís que viuen afinats en campaments de refugiats. Durant l'estança a Lleida, les famílies els hi proporcionen revisions mèdiques per garantir la seva salut abans que retornin al seu lloc d'origen. La FFS es solidaritza amb aquestes famílies oferint revisions oftalmològiques gratuïtes a tots els nens i nenes sahrauís acollits.

Cooperació internacional al Senegal

PROJECTE D'ERADICACIÓ DE LA CEGUESA CURABLE I EVITABLE I MILLORA DE L'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA A LA REGIÓ DE KOLDA (SENEGAL)

Finançat per: Fundació Ferreruela Sanfeliu (FFS), Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), Ajuntament de Lleida, Diputació de Lleida, Ibercaja / **Col·laboradors:** Ministeri de Salut de Senegal, Consell Regional de Kolda, Regió Mèdica de Kolda, Hospital Regional de Kolda, Centre Salut Vélingara, Inspecció Mèdica de les Escoles de Kolda, Comunitat Rural de Medina Gounass, Comuna de Vélingara, Institut Lleida d'Oftalmologia (ILO), Clínica ICO, Transport Sanitari de Catalunya, Alcon.

L'any 2008 la FFS va signar un acord de 5 anys dins del marc estratègic del Ministeri de Salut de Senegal per la disminució de la prevalença de la ceguesa en una de les regions rurals i més empobrides del país, la Regió de Kolda. De forma sostenible i autosuficient es van iniciar un conjunt d'actuacions integrades i transversals, dirigides a la normalització de la salut ocular de Kolda. Aquest 2013/14, després de 5 anys de presència continuada en el terreny, s'arriba a la fi del projecte. El balanç de l'evolució i els resultats són positius. S'han assolit fites importants que han generat un impacte real en la millora de la salut oftalmològica de la Regió.

Tanquem cicle a Kolda amb un balanç positiu de l'impacte generat en la salut ocular

EQUIPAMENTS

- Reforç de l'equipament de les consultes i el quiròfan de l'Hospital Regional de Kolda i del Centre de Salut de Vélingara. S'ha dotat, entre d'altres materials, amb microscopis, làmpades de fenedura, angiògrafs, tests d'exploració, refractòmetres automàtics i material fungible per a la cirurgia de cataractes.
- Donació i manteniment de la primera ambulància medicalitzada.

CONSTRUCCIÓ DE NOVES INFRAESTRUCTURES: CONSULTES, QUIRÒFAN I TALLER D'ÒPTICA

- Construcció i posada en marxa de dos noves consultes oftalmològiques. Una al Centre de Salut de Kolda, adreçada a patologies oculars infantils i una segona a Medina Gounass la qual dona cobertura a 50.000 habitants.
- Muntatge d'un quiròfan d'oftalmologia al Centre de Salut de Vélingara.
- Creació del primer taller d'òptica de la Regió amb preus accessibles i econòmicament sostenible. Els beneficis es reinverteixen en activitats de promoció de la salut ocular.

CAPACITACIÓ DELS PROFESSIONALS SANITARIS

- Dues beques de formació "Andrea Sanfeliu" en cirurgia de la cataracta. Els dos operadors formats ja estan treballant a l'Hospital Regional de Kolda i al Centre de Salut de Vélingara.
- Formació de 120 professionals d'atenció primària en cures oculars bàsiques.
- Formació de dos tècnics muntadors d'ulleres responsables del taller d'òptica de Kolda.
- Reforçament, reciclatge i seguiment de tots els tècnics superiors d'oftalmologia en tècniques de diagnòstic i cirurgia.

PROMOCIÓ DE LA SALUT OCULAR ENTRE LA POBLACIÓ

- Distribució de 200 escales visuals i capacitació de 200 mestres per a la detecció de defectes visuals a l'entorn escolar
- Promoció de les bones pràctiques en salut ocular a través dels mitjans de difusió local.
- Realització d'un estudi de medicina tradicional i salut ocular per conèixer les pràctiques tradicionals senegaleses i orientar futures actuacions de la FFS.

REFORÇAMENT INSTITUCIONAL

- Signatura de convenis i protocols d'execució amb els governs i serveis mèdics senegalesos per a la integració de les actuacions de forma sostenible a la sanitat pública.
- Participació en fòrums i actes locals per establir vincles estratègics amb altres entitats.

11 CAMPANYES QUIRÚRGIQUES

- 1.352 cirurgies de cataractes: 43% dones, 41% d'homes, 16% joves i infants.

IMPACTE FINAL

Encara són molts els reptes que afronten els països en vies de desenvolupament.

Tot i l'empenta i els beneficis que el projecte ha aportat a la Regió, la situació sanitària pública al Senegal segueix sent inferior als estàndards europeus d'accessibilitat i de qualitat.

NOTÍCIES

ENFORTIMENT DEL SISTEMA UNIVERSITARI OFTALMOLÒGIC AL SENEGAL

Amb l'objectiu de millorar la qualitat i el nombre de professionals oftalmològics al Senegal, la FFS col·labora amb la Universitat de Lleida i la Universitat Politècnica de Catalunya, per tal de promoure un curs en tècniques avançades en oftalmologia tropical i un Màster d'Oftalmologia Pediàtrica a la Facultat de Medicina de Dakar (Universitat Cheikh Anta Diop).

Finançat per: Oficina de Desenvolupament i Cooperació de la Universitat de Lleida, Ajuntament de Terrassa / **Col·laboradors:** Universitat Cheikh Anta Diop de Dakar, Ministeri de la Salut de Senegal, Càtedra UNESCO de Salut Visual, Universitat Politècnica de Catalunya, Ocularis, Facultat de Medicina de Lleida

Cultura

ELMUR.NET

UN DIÀLEG VISUAL ENTRE CIUTADANS D'ARREU DEL MÓN

Finançat per: Fundació Ferreruela Sanfeliu (FFS), Institut Lleida d'Oftalmologia (ILO), Associació Cultural TripleZeta / **Col·laboradors:** Nice people at work, Anou serveis audiovisuals, Bachman development, Xarxa d'Entitats Culturals i Col·lectius Creatius a nivell nacional i internacional.

Elmur.net és un projecte cultural que fomenta l'ús de les arts audiovisuals contemporànies (vídeo creatiu / videoart) com a eines per dinamitzar el debat i la reflexió ciutadana.

RESUM D'ACTIVITATS REALITZADES:

- Projeccions de peces audiovisuals a la façana de la FFS / Clínica ILO sota el tema "la perspectiva". Dins d'aquest context s'ha col·laborat amb el fotògraf Jordi V. Pou i diferents entitats culturals (l'IEI, el Museu Morera i el Centre d'Art la Panera) en l'intervenció artística Observed(o), una reflexió sobre la mirada a l'espai públic.
- En cooperació amb la Càtedra de Comunicació i Periodisme Audiovisual de la UdL s'ha impartit un taller de vídeo creació ràpida i de comunicació a l'espai públic.
- La convocatòria "360° al voltant del factor humà" ha recollit i difós més de 150 vídeos que reflexionen sobre els valors humans.
- Participació en el projecte CAFe (Art Contemporani per a Tothom), dedicat a compartir bones pràctiques per apropar la creació artística a la ciutadania com a eina de transformació social. (Finançat per la Comissió Europea).
- A nivell internacional elmur.net s'ha presentat en esdeveniments culturals, festivals i conferències a: Berlin (Alemanya), Rehlovice (República Txeca), Budapest (Hongria), Leipzig (Alemanya) i Tenerife (Espanya).

Compartim visions creatives a Lleida i arreu del món

NOTÍCIES

UNA MIRADA A MEDINA GOUNASS

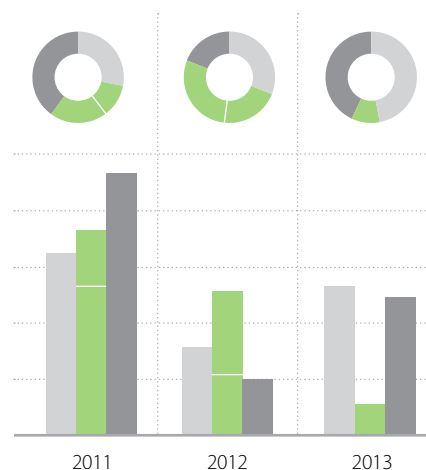
L'exposició fotogràfica "Una Mirada a Medina Gounass", que ens apropa en imatges a la tasca que realitza la FFS a Senegal, ha estat itinerant per diversos espais de la ciutat per tal de sensibilitzar sobre les desigualtats entre Nord i Sud.

Finances

FONTS DE FINANÇAMENT DE LA FFS (2011-2013)

■ Clínica ILO ■ Donacions socis i amics ■ Subvencions

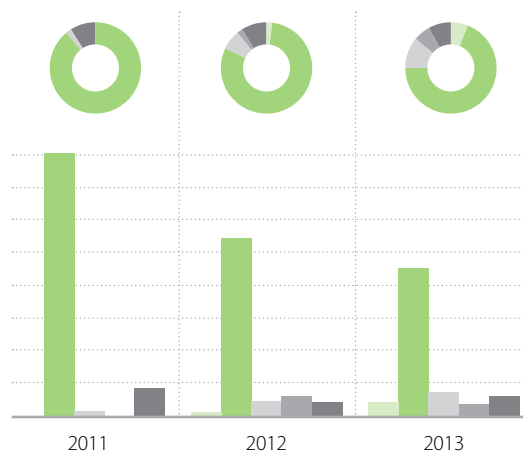
D'on?	2011	2012	2013
Clínica ILO	65.000 €	31.300 €	53.000 €
Donacions socis i amics	23.257 €	31.228 €	10.980 €
	<i>Premi Josep Parera al Dr. Ferreruela</i> 50.000 €	<i>Loteria FFS. Premi guanyador Nadal</i> 20.000 €	
Subvencions	93.489 €	19.508 €	48.943 €
TOTAL	231.746 €	102.036 €	112.923 €

DESPESES DE LA FFS INVERTIDES EN CADA UNA DE LES LÍNIES ESTRATÈGIQUES (2011-2013)

■ Cooperació local ■ Cooperació internacional ■ Educació per al desenvolupament ■ Cultura ■ Altres

En què?	2011	2012	2013
Cooperació local		2.210 €	7.929 €
Cooperació internacional	162.153 €	109.423 €	91.413 €
Educació per al desenvolupament	3.230 €	9.295 €	14.326 €
Cultura		3.000 €	7.500 €
Altres (despeses administratives)	16.538 €	12.093 €	11.367 €

Agraïments:

Volem expressar el nostre agraïment a les següents persones i entitats, amb el suport i dedicació de les quals ha estat possible realitzar les tasques de la Fundació Ferreruela Sanfeliu: Alaigua Teatre, Alcon, Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Ajuntament de Lleida, Anou serveis audiovisuals, Associació d'Amics del Sàhara de les Terres de Ponent, Associació Antisida de Lleida, Associació Down Lleida, Associació Lika, Associació de Senegalesos de Lleida i Província, Bachman development, Biblioteca pública de Lleida, Càtedra UNESCO de Salut Visual, CEIP Escola Espiga, CEIP Escola Terres de Ponent, CEIP La Rosella, Clínica ICO, Comuna de Vélingara, Comunitat Rural de Medina Gounass, Consell Regional de Kolda, Federació Catalana de Basquetbol, Fundació Guné, Fundació i2cat, Fundació Renal Jaume Arnó, Grup de Teatre Arrancacebes, Hospital Regional de Kolda, Ibercaja, Inspecció Acadèmica de Kolda, Institut Lleida d'Oftalmologia (ILO), Ministeri de Salut del Senegal, Nice people at work, Obra social Caixa Penedès, Obra social Unnim Caixa, Ocularis, Regió Mèdica de Kolda, Sitapha SAVANÉ, Seur Lleida, Transport Sanitari de Catalunya, Universitat Cheikh Anta Diop de Dakar, Universitat de Lleida, Universitat Politècnica de Catalunya, Xarxa d'Entitats Socials d'Atenció a les Necessitats Bàsiques.